

Ringen en Lichamen 1

Tentamen: 11 april 2013, 12.30-15.30

Vermeld op de eerste bladzijde rechtsboven:

naam, studentnummer, opleiding, naam assistent
en verder op ieder blad je naam.

Succes!

1. In deze opgave bekijken we ringen met een identiteit 1.

- (i) (3 punten) Laat zien dat er voor iedere ring R met identiteit precies één homomorfisme $f: \mathbb{Z} \rightarrow R$ bestaat dat 1 bewaart.

De niet-negatieve voortbrenger van het ideaal $\ker(f)$ in $\mathbb{Z}$ heet de karakteristiek $\text{char}(R)$ van R .

- (ii) (4 punten) Laat zien dat de karakteristiek van een integriteitsgebied 0 of een priemgetal is.

2. Een idempotent in een ring R is een element $a \in R$ met $a^2 = a$.

- (i) (3 punten) Laat zien dat 0 en 1 de enige idempotenten zijn in een integriteitsgebied.

- (ii) (1 punt) Geef een voorbeeld van een ring met andere idempotenten dan 0 en 1.

- (iii) (3 punten) Laat zien: als R een ring is waarin alle elementen idempotent zijn, dan is R commutatief. (Hint: bekijk $a + b$.)

3. Bekijk de ring $R = \mathbb{Z}[\sqrt{2}]$, d.w.z. de deelring van $\mathbb{R}$ met onderliggende verzameling $\{a + b\sqrt{2} \mid a, b \in \mathbb{Z}\}$.

Laat $I = \langle \sqrt{2} \rangle$ het ideaal vorgebracht door $\sqrt{2}$ zijn.

- (i) (3 punten) Laat zien: $I = \{a + b\sqrt{2} \in \mathbb{Z}[\sqrt{2}] \mid a \text{ is even}\}$.

- (ii) (3 punten) Definieer $\phi: \mathbb{Z}[\sqrt{2}] \rightarrow \mathbb{Z}_2$, $a + b\sqrt{2} \mapsto a \pmod{2}$.
Laat zien: ϕ is een ringhomomorfisme.

- (iii) (3 punten) Laat zien: I is een maximaal ideaal in R .

4. (i) (4 punten) Laat zien: in een eenduidige ontbindingsring R geldt: als $p \in R$ irreducibel is, dan is $\langle p \rangle$ een priemideaal.
- (ii) (3 punten) Laat R een eenduidige ontbindingsring zijn en I een priemideaal in R met $I \neq \{0\}$. Laat zien dat er een hoofdideaal $\langle a \rangle$ in R bestaat met: $\langle a \rangle$ is een priemideaal en $\{0\} \subsetneq \langle a \rangle \subseteq I$.
- (iii) (3 punten) Laat I een ideaal zijn in $\mathbb{Z}$ met $I \neq \mathbb{Z}$ en I niet priem. Laat zien dat er geen priemideaal J in $\mathbb{Z}$ is met $\{0\} \subsetneq J \subseteq I$.
5. Laat F een lichaam zijn.
- (i) (4 punten) Laat $g \in F[x]$ zodat $F[x]/\langle g \rangle$ een lichaam is. Laat zien dat g irreducibel is.
- (ii) (4 punten) Laat $g \in F[x]$ een irreducibel element zijn. Bewijs dat $F[x]/\langle g \rangle$ een lichaam is.
- (Hint: Laat zien dat voor $h \in F[x]$ met $h \notin \langle g \rangle$ geldt dat 1 een grootste gemene deler is van h en g .)